Ն։ 9764 1917 ՍԵՊՏ. 13—26 ՉԱՐՇԷՆՊԻՇ 26 ԻՍԼԱՄԻ 1333 33ԻՆԾ ՏԱՐԻ

جريدهٔ شرقيه
( تاريخ تاسيسى ۱۲۹۳ )

# ՇԱՐՔԻՆԻ ԾԱՐԴԻՑԷ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱՋԷԹ

20 ԹԱՐԱՆ Թարիխը թլէսիսի 1877

صاحب امتياز آغوب جيوه‌لك
مؤسسى ديكران جيوه‌لك
بك‌اوغلنده كوچك پارمق‌قپوده ابيل
سوقاغنده ۱۳ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԶԱԶ ՎԷ ՄԻՏԻՐԻ
ՑԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւհասիպի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Գեյողլընցա Գիւշիւբ-Բարտաղ Գարուտա
Իպիլ սոգաղընցա Նո. 13

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԸ.— Սկնէլիք 130, ալթը այլդ 70, իւչ այլդ 40։

## ԽԹԹԻՀԱՏ ՎԷ ԹԷՐԱԳԳԸ ԳՕՆԿՐԷՍԻՆՏԷ ՍԱՏՐԱԶԱՄ ԲԱՇԱՆԸՆ ՄՈՒՀԻՄ ԳԻՐ ՊԷՑԱՆԱԹԸ

Տիւնֆի ճիւսխամիզտեն տեվամ վէ խիթամ

«Կաղա վէ եաֆա չէհրլերի էսպապը ասքէրիյէ իլճասըյլա թախլիյէ իսալիմիշ իսի։ Գու էսաղապը թէվլիա իսէն խասիմլէրիմիզ թախլիյէ քէֆիյէթի իւզերինէ խաթը վէ խէյալա կէլմէտիք զուլմ վէ իշքէնճէ էֆտանէլէրի իյնամա իթտիլէր։ Սաժանալարը, կազէթալարը իլէ հազրմըզդամ հերտիւրլու պիւհթանը ըեվա կէօրտիւլէր։ Ֆագաթ հազիզաթ չապուգ թէզահիւր իթտի։ Հիւքիւմէթը Օսմանիյէ հերտիւրլիւ թէտապիրը հըմայէթքեարէյի նազարը թէմմիւլէ ալարագ մէզքիւր չէհրլերի թախլիյէ իթմիշ իսի։ Պիթարաֆ կազէթաճըլարըն Մուսէվի մինթէպերանընը, խախամլարըն վէ զոնսոլոսլարլա նէզտը սալթանաթ Սէնիլէտէ պուլընան պիֆարաֆսիֆչրանը պոտէլթահգիզ քէշիտէ իմտիքլէրի թէլէկրաֆնամէլէր պու իֆթիրարը զայրը վարիա օլտըղընը իլան իթտիլէր։ Խասիմլէրիմիզին ալէյհիմիզտէքի նէշրիյաթլարընտա հազիգաթտան նէ տէրլեհ ատուլ էյլէտիքլերի պիր քէրրէ տանա մէյտանա չըգտը։

«Ախիրէն Աժանս Բիւթեր նէշր իթտիկի պիր թէլէկրաֆնամէ իլէ Ամերիգանը Ցէրմանատէթսէֆիրը սապզը մըսթը Մորկէնթաւը արզը Ֆիլիսթինտէ պիր Մուսէվի հիւքիւմէթի թէշքիլ էտտիգանը խաթիքամա էյլէմէք ժազսէտիյլէ Եվրոբայա վէ պատէհու Մըսըրա ազիմէթ իթտիկինի պիլտիրմիշ իսի։ Պիզ պու հավաֆսի օգուտըզըմըզտա տիկէրլերի կիպի մէնսի օլտըգընա զահիպ օլմըշ իսիք։ Զիրա մէմլէքէթիմիզ պիր գըսմընտա Եահուտի հիւքիւմէթի թէէսիս իթմէք բէյնինտէ աօլաշմագ Եահուտիլիք ալէմի իչին պէօյիւք պիր նանքէօրլիք օլուրտը։ Մէյհուր Իկնաթիյէֆ զանունլարը իլէ, պու կիւնքի Ինկիլթերրանդն միւթէֆիֆի օլան Ռուսլարընն թարտ վէ թէպեհա իթտիքլերի եիւզ պինլերճէ եէհուտիլէր պիզիմ մէմլէքէթիմիզէ իլթիճա իթտիքլերի կիպի, հէր նէրէտէ ճէպք վէ թաղիզէ մաարուզ զալմըշլարտա տէվլէթին ճէնահը աշըֆէթինի քէնտիլերինէ տահմա աչըգ պուլմըշլար տը։ Տինէպկիր քի հուզուզը մէտէնիյէ վէ սիյասիյէսինտէնեէհուտիլերիթէմամըյլամիւսթֆիա իտէն եէկեանէ տէվլէթ՝ տէվլէթը Օսմանիյէ տիր։ Ամերիգա հիւքիւմէթի մըսթը Մոնկէնթաւը զաթիյէն պու ֆիքրլէ Եվրոբայա վէ Մըսըրա կիթմշտիկինի վէ մուամիլէյհին սէյահաթը էսպապը սաիրէտէն միանպահսպուլընտըզընը Շուէտ սէֆարէթի վասըթասըյլա ըեսմէն Պապը Ալիյէ պիլտիրմիշ օլմաղլա զէհապըմըզտա ալտանմասըզըմըզ ըեսմէն թահգիգ իթմիշ պուլընըյօր։ Մուսէվիլէրին Ավթրիա վէ Ալէմանիատա մէրի իլաթաթ օլտըգընը պիլէն Ինկիլթերրա պու թահրիքատթըյլա միթթէֆիգլէրիմիզէ մէվճուտ միանատպաթըմըզը իրսալ եյլէմէկի դաստ իսիյօր։ Մարիք պիր հէյյամ օլան մուսէվիլիկին խասիմիմիզին տամը թէզվիրինէ տիւշմէյճէքլէրինի զավիյէն իւմիտ իսէրիմ։»

Սատրազամ բաշա հազրէթլերի սոնրա Բաքանընն նօթասընա նազը քէլամ իլէ «Պիզ հուտուտալարըմըզ տաթիլինտէ մատաի վէ մանէվի պէրթիւն սերվէթ վէ իգթիսարըմըզը սերպէսթճէ ինքըշաֆ իթթիրեգիլմէք վէ պու սուրէթլէ հէմ քէնտիմիզին վէ հէմ տէ պէյնէրիյէթին սատատէթինէ խամէթ իթմէքտէն զայրը պիր մազսէտ թասգիպ իթմէյօրըզ։ Թէրքը թէսլիհաթմէսէլէսինտէ տէ մէնաֆիի հայաթիյէմիզ իլէ զապիլը թէելիֆ օլաճագ հէր սուրէթը հալա մուարըզ օլմայաճաղըզ վէ միւթէֆիգլէրիմիզլէ միւտավէլէի էֆքէար նէթիյէսինտէ թէկարրուր իտէն էսասաթ տտիրէսինտէ իհզար իտիլէն ճէվապի նօթամըզ Բաբա հազրէթլերինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։» Սօնրա վազիյէթը ասքէրիյէնին տէ հէր զէմանատա զիյատէ էմին վէ մուճիպը իթթիֆատ օլտուզընը պէլան վէ Սուլէյմն նէ զէման ագա իսէճէկի սէօյլէնէմէզ իսէ տէ, նէթիյճէտէ հազլաշմագտա օլտուզըմըզ տա զահիր տիր. ազմ ու իթթիհատըմըզտա սէպաթ սայէսինտէ պիզի իսթիգլալ վէ իսթիքլալտա կէօթիրէն զաֆէրը նիհայիյէ եազընտա երիշէճէկիզ տէմ, չ վէ նիհայէթինտէ» հէմ գանունընը հէմ տէ ախլէազընը հաքիմիյէթինի թէէմինէ չալըշմագ վէ պունա վիւսուլ իչիւն տէ իլմին վէ իրթիսասընը իրշատ վէ թէնվիրլէրինէ մութլագ պիր սուրէթտէ ըրայէթքեար օլմագ ֆըրզամըզընը մուգատտէս պիր զայէսի օլմասը տը։ Իչթէ պու սէնէքի գօնկրէյէ պու մուգատտէս զայէյի միւթթահնընէն թէպտիլ իմմէմիզլէ նիհայէթ վերիյօրըմ» տէմիշ տիր։

* *

Պու կիւնքի «Իգտամ» Սատրազամ բաշանընը նութգընտան պահս իթտիկի ժիւթալէաթընտա էրմէնի վէ Եահուտի մէսայիլինէ տայիր տէյօր. «Սատրազամ բաշա եաբըլան թէտապիրը իրհապիլէտէն պահս իթտիքլերի սըրատա, հէր տէվլէթ հարգ հալինտէ քէնտի մէվճուտիյէթի ալէյհինտէ պիլֆիլ հարաքատթը պաղիյանէտէ պուլընանլարտա գարշը պու կիպի մուամէլէլերի ըեվա կէօրիւր իսի։ Վէ թըրանովալտա, Իրլանտատա զայէթշէտտա թէտպիրլերէ թէվէսսիլ իթտիտէյօրլար վէ Հինտիսթան զըթասընտա իրթիքատ իտիլէն իթիսաֆաթը իֆատէլերինէ իլավէ իտիյօրլար։ Պու ոէօզլերի թէէյիտէն պիզ տէ պաղը միսալլար զիքր ու տէրմէյան իթմէտիյիզ։ Պիթիւն միւսթամերաթ թարիխի Սատրազամը պէյանաթընը էմսալը ատիյէ իլէ թաստիգ իաէր։ Բէզա լիք Եվրոբա զըթասը իւզերինտէ, մէսելա Լէհիսթանտա, հէր նօգթատա պու կիպի հալլերէ թէսատուֆ իտիլմիշ տիր։ Հիւքիւմէթը Օսմանլը Յիթիխաղ իթթիկի թէտպիրլերտե պիր հիքմէթը հիւքիւմէթ վար իսի։ Էկեր սոլթանաթը Օսմ. թէտապիրը թէրէիպիյէտե պուլընմազտա իսի, պիր հիւքիւմէթին իյթիաջյլա մուքելլէֆ օլտուղը վեղայիֆի հաքմաջ օլուր վէ թարիխէ. միլլէթէ զարյը մէսուլ մեվզըընտա զալը իսի։ Հալպուքի, Եվրոբատա, պիլհասսա Ինկիլթերրա վէ Ֆրանսատա հիչ պիր հիքմէթը հիւքիւմէթ օլմատան, ժահզա տին սայիզալարըյլա էն չէտիտ մուամէլատա ճէվազ վերիլիյօրիտի։ Ինկիլթերրանընն Դաթօլիքլերէ, Իրլանտալըլարա, Ֆըրանսըզլարը Հիւկնօլարա զարյը միւթէմատիյէն ըեվա կէօրտիւքլերի մուամէլաթ հիչ պիր նէվ էսպապը մուխանֆֆաֆա սերտ ու տէրմիյանըյլա թէհվին իսիյէմեզ։ Եէնի զէմանլարա կէլէլիմ։ Մէսէլէն, միւթէքամիլ, ֆաղալ վէ քեամիլ տէտիկիմիզ Ամերիգանլար ըզգի վէ մէզհէպի էսպապտան տօլայը բէք չէտիտ զուլումլարլանամլարընը թէլվիս իթթիլեր։ Իրի միսալընն արզընա միւսատտէ իտիլսէն։ Սըրֆ խուսուսմէթ վէ ըեգապէթը ըրզիյէտէն տօլայը Ամերիգատա կիւնտէ պիր տանէ, սկնէտէ 365 զէնճի եազըլմագտա տը։ Պունա օրանընը լիւնճէպնտէ «Լինչ» ըթլադ օլընըյօր։ Գուճտան պաշգա Ամերիգալըլար քէնտիլերի կիպի խրիսթիյան օգլու խըրիսթիյան լաքին Նուսրանիյէթին պիր տիկէր ճինինէ մէնտուպ վէ մուգատտէս քիթա գալարլա թէէյիտ օլընմըշ վէ թէատիւսը զէվճաթ ուսուլինի գապուլ իտէն Մորմոնլարը —քի ըեսմի իսմլերի «ախէր զէման էահէսի» տիր—հէր տիւրլիւ էգա վէ ճէֆայտ կիրիֆթար իթմիշլէր։ Թապիրը ամիյանէսիյլէ քէօքլերինէ քիպրիթ սուը տէօքիւշէր տիր։ Պու հարաքեաթը իթիսաֆքեարանէտէ հիչ պիր սայիզը սիյամի եօզ տը։ Պու առասլամլար մանզա ըէգապէթը ըրզույէ վէ մէզհէպիյէ տօլայըսըյլա վատրա օղբայօրլար։»

«Իգտամ» սոնրա Եահուտի մէսէլէսինանէն տէ պահսլա պունլարընն իգթիսաատ իշլէրտէ բէք ամէլի պիր զավմ վէ միլլէթ օլաբգլարընը, լաքին Ռուսիատա՝ պունլարընն աճզ ու զատֆընտան իսթիֆատէ իթմէք մագսէտիյլէ թէշքիլ օլընան պիր թագըմ զոմիթելէր՝ Եահուտիլերի ալտաթարգլարընը վէ Տէօրթլեր Իթթիֆագը վէ պիլհասսա Օսմ.լար ալէյհինտէ բրօբանդատա պուլընան տէվլէթլերէ ինթիսապ իլէ օնլարընն նամ վէ հիսապընա ատֆատթավի պիր Իորայէլ զայէի խայալիյէսինի նէշրէ կէրմի վերիքլերինի վէ Ինկիլթերրա վէ Ամերիգատա պունլարա բէք մուվաֆֆրզ պիր մուհիթ պուլընտըզընը պէյանլա տէյօր քի. Լէօն Մօշին նամընտա պիրի Ֆիլիսթին մէսէլէսինէ տայիր Ամերիկա ըեիսը ճիւմհուրընին բէթերոգուրկտա Ռուս հիւքիւմէթը մուվազզաֆէսինէ խիթապէն եազաբգը պիր մէքթուպը իյսալա մէմուր իսիլմիշ տիր։ Վիլսըն Ամերիգատա, պիլհասսա Նիւ—Յորգ հիւքիւմէթինէ քէսիր օլան միւնթէխիպլերինէ խոշ կէօրինմէք իչիւն պու կիպի թէապիրլերի պէյանի կէրհէն թէրվիճ խիյօր։

«Կէչէնէք Լօնտրատա միւնագրա պիր մինթինկէ տօգ. Վայչման Ֆիլիսթինին Ինկիլթերրա կիպի ատիլ պիր հիւքիւմէթին թանթք հըմայէտինէ ալքնմասը լիւզումընտան պահս իթմիշտի։ Թիւրք սիյասէթընը սայէի ճէլատէթինէ մուհաֆազա իսթէյէն վէ էպէսիյէն տէ մուհաֆազա իսթէյէճէկինի սէլապէթը միլլիյէտիզէն թահթը զամանտա պուլընաբրաբզը արազիի ժիւպարէքէ հազրընտաքի պու սուիզասալար, պազրընը նէրէտէ՞, Ինկիլթերրատա թէրթիպ իսթիյօր։ Պու տօղթօր Ինկ. զրալը իլէ Իթիլաֆբլարընը պու բրօժէլերի զապուլ իթտիքլերինէ տաբը իճթիմատա թէպտիրաթը ըեմմիյէտէ պիլէ պուլընմըշ։

«Ֆագաթ չունա էմին օլալըմ քի միլլէթլեր ումումիյէթ իթիպարըյլա պու կիպի ավամֆիրիպանէ էֆքէարա միւթէմաիլ տեյիլլէր տիր։ Գիր թազըմ պիզազ եէլսա, մանզա մէնաֆիի խասսէսէրինի թէրվիճ իչիւն, հարպ հէնկամընտա, Իթիլաֆ տէվլէթլերինէն օյունճաղը օլըյօրլար։ Իթիլաֆիյուն նօգթաի նազարընտան մազսէտ վէ զայէ նէ էրմէնիլերին հուզուզը աբը, նէ տէ Մուսէվիլերին սատատէթը հալլ վէ ըեֆահիյէթի պու մէսէլէլեր, ալէմի իֆատ վէ միմքինսէ վազիյէթի քէնտի լեհլերինէ թէֆսիր իչիւն Իթիլաֆքը ելինտէ պիրէր վասըթա վէ ալեթ տիր։

«Թալէթթ բաշա, նութգընտա, պու խութութ վէ նօգթը ըէք աչըգ լաքին ժուզանանի վէ զաթի պիր լիսան իլէ իֆատէ իթմէքսուրէթիյլէ հազիգաթլէ վաթան վէ միլլէթէ միւֆիրիտ պիր իշ կէօրմիշ օլըյօրլար։

«Վէզայիի ազբպէթ պիր էնճամա իրիշաբ ալէմ տահա պիթարաֆ, տահա իհթիրասըզ պիր սուրէթտէ հատիսաթը մուհաֆէզէ իթմէյէ պաշլըյնան նութգը. սատատրէթքէնանիտ միանտերիճ հազաիզ պէօյիւքպիր վիւզուն իլէ անլաշըլմաճաղ տը։»

## ՌՈՒՍԻԱ ՎԱԳԱԱԼԱՐԸ

—()o)(o()—

Իթիլաֆըն հնքրիֆլէրի. — Ռուս հուտուտաքընտան «Բէչթեր Լոյտ»ա պիլտիրիլիյօր. — Գօրնիլօֆ ըսեանընքընը Բէթերսպուրգ Իթիլաֆ սէֆիրլէրինին իշի օլտուզը կիթտիքճէ ամլաշըլըյօր։ Սեպ. 11 տէ Բէթերսպուրգտա Իթիլաֆ սէֆիրլէրինին պիրզօնֆէրանսը վուգու պուլմըշ տը։ Պու իճթիմատան սոնրա սէֆիրլէր Թերէչենգօնը նէզտինէ կիտիպ, օնընլա ուզունճա կէօրիշմիշլէր տիր։ Միւթէազզէն 48 սաաթ զարֆընտա Լօնտրա, Բարիզ, Ռօմա, Վաշինկթօն վէ Թոքիո արտաքընտա մութէվալիյէն թէլէկրաֆ մուխաբէրաթը զուգու պուլմըշ տը։ «Բրատոչայա Կազէթ» տէյօր քի Ամերիգա վէ Ինկ. սէֆիրլերի Գօրնիլօֆը իլթիզամ իթմէճլէր տիր։ Բէզա Ֆրանսըզ սէֆիրի Գօրնիլօֆա թէվէճճիհինի կէօսթէրմիշ տիր։

Մէզքուր կազէթա Ինկիլթերրա, Ամերիգա վէ Իթալիա սէֆիրլէրինին կիթտիքատ պէօյիւկէն նուֆուզը Ռուս սիյասէթինին ինքըշաֆընտա էսասի պիր թէէսիր հասըլ իթմէքտէն զորզէյօր։ Իթիլաֆ սէֆիրլերի իլք ատըմլարընը՝ ճէհարէթ ալըգ Գօրնի-

## ՀԱՐԳԸ՝ ՈՒՄՈՒՄԻ

25 Իյլալ 1333 Հրարիխլի գարարկեռանը ուսեալմիշի թիպլիզը ռեսմիսի տիր։

1.—Գաֆզաս ճէպհէսինաէ սաղ ճէնան վէ մերքէզաէ տիլմանքն ուֆազ դուվվեթլերլէ եաբաշզը պասպորնլար քեսմիլէն Թարա Իտիլաի։ Մերքէզաէ գէթաբքմզ Թարաֆընատան եաբզլան պիր Թէշէպպիւս նէքիշէսինաէ ճէպհէմիզին եիրմի պէշ քիլոմէթրո իմթիազընանաքի պիր գէսմզ տէօրթ քիլոմէթրո տահա իլէրի սիւրմէք։

2.—Առալար աէնիգինաէ պիր Թայարէմիզ Սագզզ առասընքն Գլոկիահա լիմանընանաքի կէմիլերէ միւէսսիր պիր սուրէթաէ պոմպալար աթաք։

3.—Բումանիա ճէպհէսինաէ 21 վէ 22 9 էյլիսի գէճէ Թարաֆընատան եաբզլան պիր պասպորն նէքիշէսինաէ սիւշմանատան պիր մրգաար էսիր ալընաը։ Թիւֆէնկ, ճէպխանէ վէ պաղզ էշիա իղթինամ ուլունաը։

4.—Սայիր ճէպհէլերաէն մուհի վազատա խաղեր վէրիլմէսի։ Մ.

---

լոֆք միւասֆէա իթմէքլէ ալմբշլար տրը։ Հ.

Սապզզ Զարը զուրբարմազ իշիւն սուի գասս.—Սթոգհոլմատան պիլտիրիլիյոր.—«Վիրժվիա Վիեաէմոսթի» տէյոր ք, Թոպոլոգատա պիր չոգ Թեվդիֆլեր վուգու պուլմզշ տզը։ Գէօյիւք պիր սուի գաստ մէյատանա չզարզլմզշ զուռնա 40Ֆ գաստար էշրասս իշթիրաք իտուպ, իմթիալ ալէյհինաէքի հորտքնաթլա սզզքա ալէնդասար տզրլար։ Գու հարաքէթին պիր գաշ բէհիշլերի թէվդիֆ օլնտրզասան սոնրա, քիւլլիյէթլի Ինգիլիզ բարառզ մէյտանա չզգորբլմզշ տզր։ Թէվդիֆ օլընան գու սուի դաստ էրքեռնընտան պիր գասքն սապզզ Զարը գաշզրմազ իշիւն պիթիւն Թոպոլուք մուհաֆազա ասքէրի գազանըլտզընը ջէօլէմիշ տիր։ Հ.

---

ԻԹԱԼԻԱՅԱ ԻԹԻԼԱԼ.—Լուկանոյան այքն 19ը Թարիխիյէ «Վոսիշէ Զայթունկոա պիլտիրիլիյոր.—Իթալիան հուատուաքնատան կէլէն մալիւմաթա նազարէն, Միլան շէհրի թամ պիր իմթիալ իշինաէ տիր։ շէհրին ոզազալարքնատա չիատէթլի զավկալար օլմուշ տզր։ Մազթուլիյն վէ մէճրուհիյն բէք չոգ տզր։ Քէղա Միլանընն ոչնայի հէվալիորնատ պէօյիւք գարըշզուզալար բաթլամզշ տզր։ Հարաքհաթը իմթիալիյէ Թորինոսա տտիսի տէվամ իտիյոր։ Հ.

*. «Բոբոլո տ'Իթալի» վէ «Ավանթի» կազէթալարընքն Իթալիան հէվմր միլիոնինաէ ռազր դարբշզզալար վուգուքնը նէշր իթտիքլերի Պոլատան պիլտիրիլիյոր։ Օ. Լ.

---

ԹԷՂԷՏՏԻՒԼԱԹԸ ՀԱՎԱՍԻՆԷ

Հավասա պաս կիւն պիր Թէպէռտիւլ եոզ տզր։

---

## ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

### ՊԻՐ ԻԹԱԼԻԱՆ ԹԱՌԱՎՎՈՒՐԸ

Լուկանո, 25.—Իթալիա կազէթալարը տեյորլար Ի. Պալգանլարատա պիր Իթալիան չըմէնտքֆերը խաթթ եաբմազ իշիւն Բոմասա պիր գոմիթէ Թէշքիլ օլընմզշ տզր։ Գու խաթթ Սթամպոլը Իթալիան չըմէնտքֆերլերինէ պաղլայանմազ վէ խաթթ Մանասթզը Թարիգիյլէ Սվլօնիայա միւնթէհէր օլանմազ, օրատան տա Օթրանթ գանալընատա իշ եյէհէք վարօրլար վաղթասզյլա Իթալիան չըմէնտքֆերլերինէ միւնազալաթ թէէմին օլընմազ իմզշ։ Գ.

### ԻՆԳԻԼԹԷՐԱՆԸՆ ԹՈՒՐՔԻՑԻՍԻ

Գոբէնհակ, 15.—Ինգիլթէրրա սեպտ. 1ատ Հօրցրիֆտէ Տանիմարգանընն պիթարաֆլրզ հուզուգրնա զարշը վուգու պուլան թէճավուզտան տօլայը Տանիմարգա հիւքիւմէթինէ պէյտանը թէեսիւֆ իթմիշ տիր։ Գ.

### ՐՈՒՍ ՍՀՎԱԼԻ

Պէրլին, 25.—Մօսգուատա Սէվտօբ մէճլիսի Գօլշեվիքներին պիր թէքլիֆինի պէյիւք պիր ֆէքեռիյէթլէ զապուլիթմիշլէր տիր։ պունա կէօրէ, տեմօգրատ իրթիլալճըլար հիւքիւմէթի տէրէօնատ իտէճէքլէր տիր։ Գու հիւքիւմէթ արթզ մուվազզաթ հիւքիւմէթէ թէրք օլընմազ։ Իթիլաֆ սէֆիրլերի տեմօգրատթլարը գուվվեթի հէր կիւն արթազընատան տօլայը չօգ էնտիշէ իտիյորլար։ Գունլար իսարիճիյէ նազզրը թէրէշէնգայէ կէօրիւպ, գու օնարաքի զարարկեռատա պուլընան Բէրէնսքի իլէ թէլէֆոնլա կէօրիշէբէք քենտիլերինի թէէմին իմզշ տիր։ Գ.

### ԻՆԳԻԼԹԷՐԱ - ՑՈՒԼՏ

—Վաշինգթոնատան «Բքթի Բարիզիէն»է պիլտիրիլիյոր.—Գանատա մէմուրիյնի Հալիֆաքսատա Շուէտ եէնի հէյէթը մախսուսէսինին 4 չանթառընը ալզդոյմզշ տզր։ Գու թէատիր Ինգիմէմուրիյնինին էմրիյլէ իճրա օլընմզշ տզր։ Գու տիբլոմաթլարա մախսուս չանթալարտա Շուէտին Վաշինգթոն սէֆարէթի իշիւն տոգիմանլարը հազի իտի։ Մէսէլէ ֆէվզէլատէ տզրը պիր պիթարաֆլզզ իթլալինատ տիր։ Գ

---

Կազէթամզզն քէորէթը միւնտէրիճաթնատան Բօմանզմզզ եարըն տէրճ օլընանազ տզր։

---

ՀԱՐՊԻՑԷՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.—Մէզպէհէլէր միւֆէթթիշլիկինէ մերզութ Թօրխանէ, Սէլիմիյէ, Ֆաթիհ, Եէաքզուլէ, Դավազ մէզպէհէլէրինաէ եէվմիյէ զէպ իտիլէն հայվանաթատան միւթթեհասզլ այազ վէ պազզրսազլար պիլմիւզայէտէ ֆիրուխթ իտիլէճէք տիր։ Սէնէյի հալիյէ թըշրինը եվվէլին պիրինճի քազար իրթէսի կիւնի ֆիյաթը հատտը իթիասլտէ կէօրիւլտիկի հալտէ իհալէի մուզարբէր տիր։ Թալիպ օլանլարընն թէէմինաթլարընը միւսթասնըպէն եէվմը մէղքիւրտէ զէվալի սաաթ 2ոէ Թօրխանէտէ քեային մէղզէհէլէր միւֆէթթիշլիկի իտարէսինէ միւրաճաաթլարը։ 1—3

---

ՍԻՆԷՄԱ ԲԱԹԻ ԲԱՆԿԱԼԹԻ.—Գու. կիւն ֆէվզէլատէ բրօկրամ Գալէսպէնցին եարարը հըսսի վէ մէրազավէր տրամ 4 զըսմ։ Տիւնեանընն էն պէօյիւք արթիսթլէրի թարաֆընատան օյնատըլմզշ տզր։ Գոմէտիա վէ սաիրէ։

---

## ՎԻՆԸՐՊԱՆԳՎԵՐԱՑՆ

### 1869տա միէսսէս տիր

Մերմայէսի՝ 150,000,000 գուրօն
Իրթիյաթ ազչէսի՝ 49,000,000 »
Մէրքէզի իտարէսի

ՎԻԷՆՆԱՅԻ ՇՕԹԷՆՐԷՆԿ

### ՃԻԻԳԷԼԷՐ

Ավստրիա—Մահառիպրահա.—Օսիկ, Ակրամ, Գիլից-Պիալա; Պոզէն, Գրիւէն, Բէշքա, Գիւռվէյս, Զէրնովից, Բօհոպիյէս, Ֆրիտէք-Միսթէք, Կրաց, Լինսպրիւք, Ճիյէրմատորֆ, Գարլսպատ, Գլոժէնֆիւրթ, Դրազով, Լէմպէրկ, Մարիէնպատ, Մէրան, Ռուսթ Նովոդի, Բէլիչա, Բարտիպից, Բիլսէն, Բրակ, Բրօանից, Բրզէմիսլ Սալցպուրկ, Ցէն-Բոլթըն, Ցթանիսով, Թարնօբոլ, Թօրնով, Թէպլից, Թեզեն, Վիլսխ, Նէօսթատ Զուրթ։

Թիւրքիատա.—Տէրսաատէթ, Իզմիր։

ՍԹԱՆՊՈԼ ՇԻԻԳԷՍԻ

Մէրքէզի Գալաթատա, Գարաքէօյ ճատտէսինատ։

Սթանպոլ, Գէյօղլու վէ Սկիւսարատա ատճէնթալար վար տզր։

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԴ ՎԵՐԱՑՆ՝ հէր նէվ պանդա մուամէլաթընը իյիա իտէր. պիլմասատ՝

ԻԹԻՊԱՐ ՎԷ ԷՄՐ ՄԷԲԹՈՒՊԼԱՐՔ բիացյա չզգարբը վէ օնլարը ատի վէ նա վէսիգա սուրէթիյլէ գապուլ օլընան բիացալարտա թասամիմ իտէր։ Թիւրքիատա վէ մէմ. էճնէպիյէտէ թէլէկրաֆլա թէէտիյաթտա պուլընը։ Բօլիցալարը, գուբօնլարը, ամօրթի իտիլէն վէ նա քէշիտ իլէ գազանան էսնամ վէ թանվիլաթը թէէտիյէ իտէր։

## ԹԱՍԱՐՐՈՒՖ ՍԱՆՏԸՂԸ

## ՏԷՕՅԶԷ ՊԱՆԳ

### 1870տէ Պէրլինտէ Միիլզոէս

Սէրմայէսի թէմամէն թէէտիյէ օլընմզշ վէ իհթիյաթ ազճէսի 500 միլիօն մարգ 27 միլիոն լիրա Օսմ.։ Շիւպէլէր վէ ճէնթէլէր Ալէմանիանընն պիւթիւն պաշլըճա չէհրլէրինատէ։ պիյէտէ, Պաղտաա, Պրիւքսէլ վէ Ցէրսաատէթ։ Սօֆիա շիւպէսի եազընատա աչըլմազ տզր։

Գալաթատա, Վօյվոատա սոգազ Ն.25-27։ Սթանպոլ ճէնթէլիկի՝ Պասմաճանի խան։ Դացտ սատթլարը ճումատա վէ բազար կիւնլերինատէն մաատտա սաաթ 10 տան 4է զատար։

Տէրսաատէթ շիւպէսի պիլճիմէկ պանդա մուամէլաթըյլա մէշղուլ օլմազատա տզր։ Հիտապը ճարիյէ քիշշաը։ Էմանէթլեր՝ էմր վէ վատէ իլէ թէէտիյէ օլընը։ Էմանէթ մուզապիլինատ հիսապը ճարի իլէ ավանսլար, էվրագ սզոնթօսը, տախիլի վէ խարիճի հէր թարաֆ իւզերինէ չէք վէ բօլիցալար ալըմ վէ սատթմը, իթիպար մէքթուպլարը, տիւնեանընն պիւթիւն մուհիմ մէմալիք իւզերինէ մէքթուպ վէ թէլէկրաֆլա թէէտիյէ էմրլերի։ Հէր մէմլէքէթ իւզերինէ ատի վէ թէանհիւսալի բօլիցալար քիշշատը։ Թէանհիւսալի էմթատանընն իխրաճաթը իշիւն իթիպար քիշշատը։ Տէրսաատէթ վէ մէմ. էճնէպիյէ պօրտալարընատա թանվիլաթ ալըմ վէ սատթմըշ թանվիլաթ մուհաֆազասը։

Մարքեզտէ սոն սիսթէմ իւզրէ եարըշզը գացալար դայէթ սզոնթօլը ֆիյաթլա էհալինին թանթը էմրինէ վաղ օլընը։ Դացտ իսթիճար իտէնլէր՝ քէմալը էմնիյէթլէ վէ իֆչաի սըրատան աղատէ օլարագ էմանէթլէքիյլէ մէշղուլ օլապիլմէք իշիւն պիր սալօնատա խուսուսի օտալար մէվճուտ տզր։

---

## ՕՍՄԱՆԼԸ ԻԹԻՊԱՐԸ ՄԻԼԼԻ ՊԱՆԳԱՍԸ

18 ՐԵԱՆ. ԼՎՎԷԼ 1333 վէ 1917 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷ ՇԷՐԼԷՖՍԱՏԸՐ ՕԼԱՆ ԻՐԱՏԷԻ ՍԷՆԻՑԷԻ ՃԷՆԱՖԸ ԲԱՏԻՇԱՀԻ ՄԱՆՈՒԳԸ ՄԻԻՆԻՖԻՆՃԷ

Միէսսէս 4,000,000 Լիրաի Օսմանի

սէրվայէլի

ՕՍՄԱՆԼԸ ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Մէրքէզի.—Տէրսաատէթաէ կալաթատա վօյվոատա ճատտէսինաէ 50 նոմէրօ Թէլէկրաֆ ատրէսի. Նասիհատանտէրսաատէթ։

Օսմանլը Իթիպարը Միլլի Պանգասը 1 Մարթ 1333-1917 Թարիխինատէ քիւշատա իսիլերէք Թարիխը մէղքիւրատէն Իթիպարէն հէր նէվ պանդա մուամէլաթլա իշթիղալ իտէճէք տիր։ Էղ ան ճիւմլէ։

Վատէլի վատէսիզ Թէվֆիյաթ մուզապիլինաէ հիսապ քիւշատը։ Թասարրուֆ Սանտըղը։ Ռէքիւքաթը էճնէպիյէ պէյի ու շիրատը, Ռէմալիքը էճնէպիյէ իւզերինէ զամպիս մուամէլաթը, մէմալիքը Օսմանիյէ վէ էճնէպիյէ տախիլինատ Թէլէկրաֆլա Թէէտիյաթ իճրատը, սէնէտատը Թիւճարիյէ, զուբօն վէ քէշիտէլերատ զանընը Թանվիլաթ պէտէլլերինին Թանսիլի, սէնէտատը Թիւճարիյէ սզոնթօսը, գրէտի մէքթուպլարը Թանզիմ վէ իթատը վէ կէրէք ատի կէրէք վէսայիզ միւսթէնիտ գրէտի քիւշատը, հիսապը ճարի սուրէթիյլէ վէ էսնամ վէ Թանվիլաթ, էվրագը Թիւճարիյէ իւզ էմթատա մուզապիլինատ իդրազաթ, ավանիի սիմ ու զեր վէ մէսքիւքաթը աթիզա վէ զինէթ ալթունլարը մուզապիլինատ իդրազաթ, էսնամ վէ էմթատա մուհաֆազասը, սերվէթը չաքսիյէ իտարէսի։

Օսմանլը Իթիպարը Միլլի Պանգասը պունատան մատատա մէմալիքի Շահանէ տախիլինատ հէր տիւրլիւ Թիւճարի, սէնատ Թէշէպպիւսատ վէ մէատին իշլերիյլէ Թէվզղիւլ իթմէքատէ տիր։

Օսմանլը Իթիպարը Միլլի Պանգասը վէզիֆէսինէ Թէվֆիյաթատա պուլունանճազ զէվաթա էլհալէթուհազրինի պէրվէճէսը աթի ֆայիզ վէրիլմէքատէ տիր։

| | | Թէվֆիյաթ իշիւն |
|---|---|---|
| Վատէսիզ | Ցիւզատէ | 1 պզ. |
| 3 այ վատէլի | » | 3 |
| » » | » | 3 պզ. |
| 9 » վէ անտէն ֆզլ.վտլ. | » | 4 |

Անօնիմ շիրքէթլերէ վէրիլճէք մըզտարը ֆայիզ պիլիթիլաֆ Թային օլընը։

Թասարրուֆ Սանտըղը Թէվֆիյաթը իշիւն եարըմ լիրաի Օսմանիանընը եիւզ լիրաի Օսմանիյէ դաատար եիւզաէ իւչ պուչուզ ֆայիզ վէրիլմէքատէ տիր։

---

مدير مسؤل اغوب وارژابديان

---

ՏՊԱԿՈՏ ՎԱՐԺԱՊԵՏՅԱՆ